

၃-၈-၂၀၁၆ ရက်နေ့မှ ၅-၈-၂၀၁၆ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပပြုလုပ်သည့်
လုပ်ငန်းညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး
မြွက်ကြားခဲ့သည့်အဖွင့်မိန့်ခွန်း ကောက်နုတ်ချက်

ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ (၃)ရက်

- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနဟာ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးရဲ့ ကျန်းမာရေးအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာရေးနှင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ ပိုမိုထိရောက်နိုင်ဖို့ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ဒီလိုဆောင်ရွက်ရာမှာ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနကို ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနများအဖြစ် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး လုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာမှာ ပိုမိုထိရောက်အကျိုးရှိစေဖို့နှင့် လျင်မြန်လွယ်ကူချောမွေ့စေရန်အတွက် အားသာချက်၊ အားနည်းချက်များကိုသုံးသပ်ပြီး ပိုမိုထိရောက်တဲ့ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများကို ပေးနိုင်ဖို့အတွက် စဉ်းစားတဲ့အစည်းအဝေးဖြစ်ပါတယ်။
- ဒီအစည်းအဝေးဟာ အလွန်အရေးကြီးတဲ့ အစည်းအဝေးဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ health system တစ်ခုလုံးရဲ့လုပ်ငန်းများကို ပီပြင်ချောမွေ့လျင်မြန် (robust, responsive and dynamic) စေဖို့ လုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါတယ်။ လုပ်စရာရှိတဲ့လုပ်ငန်းများ ထိရောက်သွက်လက်စွာ streamline လုပ်သင့်တဲ့အရာများ၊ စနစ်ကျအောင် systematize လုပ်သင့်တဲ့အရာများ များစွာရှိတဲ့အတွက် နှစ်ကုန်ခန့်မှာတော့ အားလုံးပီပြင်သွားလိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။
- ရည်မှန်းထားတဲ့အချိန်အတွင်းမှာပီပြင်သွားဖို့ ဆရာတို့ရဲ့ကူညီပံ့ပိုးမှုများစွာလိုပါတယ်။ ဒီအခြေအနေတွေကိုရရှိပါက ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ရှေ့သို့မှန်ကန်တည်ငြိမ်စွာနဲ့သွားနိုင်ပြီး လူတိုင်းလက်လှမ်းမီသောကျန်းမာရေးလွှမ်းခြုံမှု Universal Health Coverage (UHC) ကို တဖြေးဖြေးရရှိနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။
- အဲဒီလိုသွားရာလမ်းတစ်လျှောက်မှာ ကျွမ်းကျင်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ၊ စီမံခန့်ခွဲမှုပိုင်းဆိုင်ရာ၊ အုပ်ချုပ်မှုပိုင်းဆိုင်ရာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပြုပြင်စရာလေးများ ရှိပါလိမ့်မယ်။ ဒါတွေကိုလည်း လုပ်ရင်းကိုင်ရင်းနဲ့ပြုပြင်သွားပါမယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ -

- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနကို ထပ်ခွဲရေး၊ ထပ်တွဲရေးမဟုတ်ပါ။ အခုဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသောအခြေအနေပေါ်မူတည်ပြီး ဘယ်လိုအကောင်းဆုံးပြင်ဆင်ပြီး ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများကို အောက်ခြေမြို့နယ်နှင့်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲအဆင့်ထိ ပီပြင်၊ ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကြံပြုဆွေးနွေးပွဲသာဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံကို တတ်နိုင်သမျှမထိခိုက်စေဘဲ ဆွေးနွေးကြရန် ဖြစ်ပါတယ်။
- တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အဆင့်၊ မြို့နယ်အဆင့်မှာ မကြာခင်ကာလက ဦးစီးဌာန(၂)ခု ဖြစ်သွားတဲ့အတွက် အုပ်ချုပ်မှု (administrative)၊ စီမံခန့်ခွဲမှု (management)၊ ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေးစီမံခန့်ခွဲမှု (logistic)၊ နည်းပညာရပ် (technical) ပိုင်းဆိုင်ရာ အခက်အခဲများကို ဘယ်လိုလျော့ကျသွားစေမယ်၊ လျော့ကျသွားစေဖို့ (သို့မဟုတ်) မရှိစေဖို့ အကြံပြုဆွေးနွေးပွဲအစည်းအဝေးသာဖြစ်တာကို သိရှိစေလိုပါတယ်။
- အားလုံးကို အပြုသဘောဆောင်သော ရှုထောင့် (positive perspective) နှင့် အကောင်းမြင်သောရှုထောင့် (optimistic perspective) မှသုံးသပ်ပြီး ဆွေးနွေးစေလိုပါတယ်။
- ဒီအစည်းအဝေးအနေနဲ့ ရက်(၁၀၀)စီမံကိန်းကို review လုပ်ပြီး လိုအပ်တာတွေကို ရှေ့ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားပါမယ်။ ရှေ့လုပ်ဆောင်ရမယ့်အချက်တွေကိုလည်း အမျိုးသားကျန်းမာရေးစီမံကိန်း (National Health Plan - NHP) မှာ ထည့်သွင်းရေးဆွဲသွားပါမယ်။
- ဒီအစည်းအဝေးမှာလည်း ပြည်သူ့အသံများကို တိုင်းဒေသကြီးဦးစီးဌာနမှူးများမှ ကွင်းဆင်းကာ ရရှိပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် အမျိုးမျိုးပေါင်းစပ်သုံးသပ်ခြင်း (composite analysis) လုပ်ဆောင်ပြီး အခုလက်ငင်းလုပ်သင့်တာတွေကိုလုပ်ပြီး NHP မှာ ထည့်သွင်းသင့်တဲ့အချက်တွေကို ထည့်ပါမယ်။
- ဒီအစည်းအဝေးမှာ လက်တွေ့ပြည်သူတို့အခြေအနေကို ပိုမိုသိမြင်သော တိုင်းဒေသကြီးဦးစီးဌာနမှူးများ၊ မြို့နယ်ဆရာဝန်ကြီးများအပြင် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအကြံပေးအဖွဲ့ (Technical Advisory Group for Public Health Domain) နှင့် အထူးဖိတ်ကြားထားသော ပညာရှင်များရဲ့ တင်ပြချက်တွေကို အထူးအလေးထားစဉ်းစားမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဆရာတို့ရဲ့ တင်ပြချက်၊ ဆွေးနွေးချက်၊ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များကို ကျွန်တော်တို့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနရဲ့ ယေဘုယျနှင့် အသေးစိတ်ရည်မှန်းချက်များ (general and specific objectives) များ ပြည့်မီဖို့အတွက် ဘယ်လိုလုပ်ဆောင်သင့်တာတွေကိုလည်း

ဆွေးနွေးမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါမှသာ ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ရရှိထားတဲ့ ဘဏ္ဍာငွေခွဲတမ်းလျာထားချက်များကို ထိရောက်အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

- ဒါ့ကြောင့် ဆရာတို့အနေနဲ့ လွတ်လွတ်လပ်လပ်၊ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း၊ ဘက်မလိုက်ဘဲ၊ ဦးတည်ရာမပြောင်းဘဲ ရိုးသားစွာ၊ တစ်ပါးသူအား နှိမ့်ချပုတ်ခတ်ခြင်းကင်းစွာ စိတ်ရောကိုယ်ပါဖြင့် (free, frank, unbiased, non-directional, sincere, without affecting another person's image and integrity) နိုင်ငံနဲ့ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနရဲ့ရည်မှန်းချက်များ ပြည့်မီရေးအတွက် ဆွေးနွေးကြစေလိုပါတယ်။ အားလုံးစုပေါင်းစဉ်းစား လုပ်ကိုင်စေချင်ပါတယ်။ (collective thinking, collective approach and collaborative attitude)
- တိုင်းဒေသကြီးဦးစီးဌာနမှူးများ၊ မြို့နယ်ဆရာဝန်ကြီးများ၊ ကျန်းမာရေးမှူးများ၊ ဆေးရုံအုပ်ကြီး၊ ဆေးရုံအုပ်များ၊ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများမှာ မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ရုံး၊ ဆေးရုံ၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနများကို သေချာစွာဦးဆောင်ပြီး ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းကဲ့သို့သဘောထားပြီး (sense of ownership) နဲ့ လုပ်ဆောင်စေလိုပါတယ်။
- ဗဟိုမှာလုပ်ဆောင်နေတဲ့လုပ်ငန်းများကို အချိန်နဲ့တစ်ပြေးညီ တတ်နိုင်သမျှ တိုင်းဒေသကြီး/မြို့နယ်/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနမှ တာဝန်ရှိဝန်ထမ်းများကိုလည်း အတတ်နိုင်ဆုံး အသိပေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ ဒီမျှော်မှန်းချက်တွေကို ဦးတည်ပြီး ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနရဲ့ လစဉ်ထုတ်သတင်းစဉ် (Newsletter) ကိုလည်း ထုတ်ဝေနိုင်စေရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။
- ကျွန်တော်တို့အားလုံးဟာ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို တူညီသောရှုထောင့် (same perspective)၊ တူညီသောဦးတည်ရာ (same direction) မှ တတ်နိုင်သမျှထိမိစေရန်သုံးသပ်ပြီး ကွင်းဆက်ကိုလည်းမပြတ်စေဘဲ ချိတ်ဆက်မိရန် ဗဟိုမှဆောင်ရွက်နေပါတယ်။
- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများရဲ့အောင်မြင်မှုကို အဓိကပံ့ပိုးပေးနေသူများမှာ တိုင်းဒေသကြီး/မြို့နယ်မှ ဝန်ထမ်းများသာဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ဗဟိုမှ အသိအမှတ်ပြုပါတယ်။ ဒီဝန်ထမ်းတွေဟာ ကျန်းမာရေးစနစ်တစ်ခုလုံးရဲ့ ခြေ၊ လက်များဖြစ်ပြီး ဆရာတို့က သေချာပီပြင်ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်မှသာ ကျွန်တော်တို့ရည်မှန်းချက်တွေကို အောင်မြင်စွာရရှိနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။

- ဗဟိုမှ စဉ်းစားချက်များ၊ ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များဟာ တိုင်းဒေသကြီး၊ မြို့နယ်၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲအဆင့်မှ ပေးပို့သောသတင်းအချက်အလက်များရဲ့ စိတ်ချရမှု၊ ကျိုးကြောင်းညီညွတ်မှု၊ ပြည်စုံမှုနှင့် လွှမ်းခြုံမှုများ (reliability, validity, completeness, coverage) ပေါ်မှာ လုံးဝမူတည်နေတဲ့အတွက် ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်ကိုလည်း အခုထက်ပိုမို အားဖြည့်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး စာရင်းဇယားပုံစံတွေ၊ ပုံစံများမှာပါဝင်တဲ့အချက်အလက်တွေကို အရေအတွက်လျော့နည်းဖို့ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ သားဖွားဆရာမတစ်ဦးဟာ မြောက်မြားစွာသောပုံစံ (form) များကို ဖြည့်ရတာကိုလည်း သိရှိရတဲ့အတွက် ဒီကိစ္စကို အထူးအရေးတယူထားပြီး ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှ ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။
- ဒီကိစ္စရဲ့ အန္တိမရည်မှန်းချက် (ultimate objective) ကို ပြည့်မီရန်မှာ ဗဟိုမှ သတင်းအချက်အလက်စိစစ်သုံးသပ်ရေးဌာန (Data Review and Analysis Unit) တစ်ခု အမြန်ဆုံးဖွဲ့ပြီး လုပ်ပါမယ်။ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ဗဟိုမှတုံ့ပြန်ချက် (feedback) ကို အခုထက်ပိုမိုပီပြင်ပြီး technically acceptable ဖြစ်တဲ့ ထင်မြင်သုံးသပ်ချက်၊ အကြံပြုချက်များ ဆရာတို့ဆီကို ပေးပို့နိုင်ဖို့လည်း ကြိုးစားပါမယ်။
- ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ဒေသန္တရကျန်းမာရေးဌာနများရဲ့ လုပ်ဆောင်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံထောင့်စုံမှ အမြန်ဆုံးရှုမြင်သုံးသပ်လျက်ရှိပါတယ်။ ပြင်ဆင်သင့်တဲ့အုပ်ချုပ်မှုပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးပိုင်းဆိုင်ရာများကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် ပြုလုပ်ပါမယ်။ ဆရာတို့အနေနဲ့ ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးပါလို့လည်း ပြောကြားလိုပါတယ်။
- ကျွန်တော်အနေနဲ့ မွန်၊ ကရင်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် ဧရာဝတီ၊ မန္တလေး၊ ရန်ကုန်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးများသို့သွားရောက်ပြီး ဆေးရုံ၊ ကျောင်း၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲနှင့် ဒေသန္တရကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန၊ တိုင်းရုံးများသို့ရောက်ခဲ့ပြီး ground reality ကို တတ်နိုင်သမျှသိရှိရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများနှင့် သွားရောက်ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီတွေ့ရှိချက်တွေကိုမူတည်ပြီး ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးများနဲ့တိုင်ပင်ကာ တိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှူးများရဲ့ ပံ့ပိုးမှု၊ အကြံပြုမှုများနဲ့ ရှေ့သို့ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပါမယ်။

- လွှတ်တော်မှာ ကျွန်တော်ပြောကြားခဲ့တဲ့ အချက်များရဲ့နောက်ဆက်တွဲဖြစ်စဉ် (follow-up action) များကိုလည်းသုံးသပ်ပြီး ပီပြင်အောင်ဆောင်ရွက်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ကျွန်တော့်အနေနဲ့ ခက်ခဲတဲ့အခြေအနေများအတွင်းမှ လုပ်ကိုင်ပံ့ပိုးပေးလျက်ရှိတဲ့ နယ်မှဝန်ထမ်းများအားလုံးနှင့် ဆေးရုံမှဝန်ထမ်းများအားလုံးရဲ့ဆောင်ရွက်ချက်တွေကို ကျေနပ်အသိအမှတ်ပြုပါတယ်။
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ဗဟိုမှာရှိတဲ့ဝန်ထမ်းတွေဟာ (perfect and enabling working environment) ပြည့်စုံအထောက်အကူပြုသော လုပ်ငန်းခွင်ဝန်းကျင်မရှိပေမယ့်လည်း ကျေနပ်လောက်ဖွယ်ရှိတဲ့ ရုံးတွင်းစာများ၊ ရုံးတွင်းကျွမ်းကျင်မှုပိုင်းဆိုင်ရာနဲ့ပတ်သက်တဲ့ မှတ်စုတွေကို တင်ပြပေးတဲ့အတွက်လည်း အထူးကျေးဇူးတင်အသိအမှတ်ပြုပါတယ်။
- အရေးကြီးတဲ့အခြားအချက်တစ်ခုမှာ ဆေးများဝယ်ရာ တင်ဒါခေါ်ရာမှာလည်း တတ်နိုင်သမျှ transparent ဖြစ်ပြီး စည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းနဲ့အညီ ဆောင်ရွက်စေလိုပါတယ်။ ဒါ့အပြင် သက်တမ်းကုန်ဆုံးရက်စွဲနီးတဲ့ဆေးတွေ မပါစေဖို့ကိုလည်း မှာယူချိန်မှာ lead time များ သတ်မှတ်ပြီး ဝယ်ယူစေလိုပါတယ်။ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များလည်းရှိတဲ့အတွက် တတ်နိုင်သမျှ မှီငြမ်းပေးပါလို့လည်း ပြောကြားလိုပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဆေးရုံ၊ တိုင်းဒေသကြီးရုံးများရှိ ဆေးစတိုးများကိုလည်း အမြဲတမ်းစိစစ်သုံးသပ်ပေးခြင်းနဲ့ ဆေးများ သက်တမ်းကုန်ဆုံးခြင်းမဖြစ်အောင် ကြီးကြပ်ပေးဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ စတိုးတာဝန်ခံတစ်ဦးကိုလည်း ခန့်အပ်ပြီး သင်တန်းပေးနိုင်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားပေးပါမယ်။
- ကုသရေးဦးစီးဌာန ရုံးချုပ်သို့ပေးပို့ရန် format နဲ့ မှာထားတဲ့ သက်တမ်းကုန်ဆေးနှင့် မသုံးလိုတော့တဲ့ဆေးစာရင်းကိုလည်း အမြန်ဆုံး ဗဟိုကုသရေးဦးစီးဌာနသို့ပေးရန်နဲ့ ဗဟိုကလည်း အဲဒီဆေးတွေကို အမြန်ဆုံးပြန်လည်ဖြန့်ဝေခြင်းပြုလုပ်ရန် ပြောကြားလိုပါတယ်။
- ကျွန်တော်ရောက်ရှိခဲ့တဲ့ ဆေးရုံ၊ ဒေသန္တရကျန်းမာရေးဌာနတွေမှာ ဗဟိုဆေးသိုလှောင်ရေးမှ ပေးပို့တဲ့ဆေးများမှာ သက်တမ်းကုန်ဆုံးရက်နီးပြီး အဲဒီဆေးရုံနှင့် ဒေသန္တရကျန်းမာရေးဌာနများမှာ မလိုတဲ့ဆေးများဖြစ်တာကို တွေ့ရှိနေရပါတယ်။ အဲဒီလို နောင်တွင်မဖြစ်စေရန် ဗဟိုဆေးသိုလှောင်ရေးဌာနမှာ စနစ်တစ်ခု (သို့မဟုတ်) ဂရုစိုက်ထိန်းချုပ်ဖြန့်ဖြူးသောစနစ်တစ်ခု (carefully controlled distribution system) ရှိဖို့လိုပါမယ်။ သက်ဆိုင်ရာဌာနမှ အမြန်ဆုံး အဲဒီကိစ္စကို နောက်ကြောင်းပြန်စိစစ်ခြင်း (retrospective analysis) ပြုလုပ်စေလိုပါတယ်။

(national supply chain system) နောက်နှစ်ဦးပိုင်း စတင်အသုံးပြုတဲ့အခါမှာ ဒီကိစ္စတွေ များစွာ အဆင်ပြေသွားပါလိမ့်မယ်။

- တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှူးများမှလည်း သူတို့လက်အောက်မှာရှိတဲ့ဆေးရုံများမှာ ဆေးရုံလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အညွှန်းကိန်းများကို တသမတ်တည်းကြီးကြပ်မှုပြုလုပ်ပြီး လိုအပ်လျှင်လိုအပ်သလို ဝန်ထမ်းအင်အားကို ထိန်းညှိပေးစေလိုပါတယ်။ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး ဆေးရုံများရဲ့ဝန်ဆောင်မှုအခြေအနေကို ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးကုသရေးဦးစီးဌာနမှူးများမှ အမြဲတမ်းသုံးသပ်နေစေလိုပါတယ်။
- တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များရဲ့ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုအခြေအနေနှင့် ပြည်သူလူထုကို ထိရောက်သောကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများပေးနိုင်ရန်မှာ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှူးများရဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးပံ့ပိုးမှု၊ အကူအညီပေးမှု၊ နားလည်မှု၊ အထောက်အကူပြုမှုများပေါ်မှာ အဓိကတည်နေတဲ့ အတွက် စုပေါင်းချဉ်းကပ်ခြင်း၊ စုပေါင်းစဉ်းစားခြင်း ပြုလုပ်ပေးကြရန် မှာကြားလိုပါတယ်။ တစ်ဦးရဲ့အားနည်းချက်ကို နောက်တစ်ဦးက အားသာချက်ဖြစ်အောင်လုပ်ပြီး ပံ့ပိုးရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အလိုက် INGO များရဲ့ လုပ်ဆောင်မှု၊ ပံ့ပိုးမှုအခြေအနေကို အမြန်ဆုံး သုံးသပ်ပေးစေလိုပါတယ်။ လိုအပ်တဲ့နည်းပညာပံ့ပိုးမှုကို ဗဟိုမှပေးပါမယ်။ အောက်ပါတို့ကို သုံးသပ်ပေးစေလိုပါတယ် -
 - ပထဝီအနေအထားအလိုက် ပိုလျှံခြင်း၊ ထပ်တူဖြစ်ခြင်း ရှိ/မရှိ (geographical redundancy or duplication)၊
 - နည်းပညာအပိုင်းများ ထပ်နေခြင်း ရှိ/မရှိ (technical areas overlapping)၊
 - သူတို့ရဲ့လုပ်ဆောင်ချက်တွေဟာ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနရဲ့ မဟာဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာများနှင့် သတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးဧရိယာများနဲ့ကိုက်ညီမှု ရှိ/မရှိ (strategies, interventions, priority areas)၊
 - ဆက်ဆံရေးလမ်းကြောင်း (line of communication)၊ ဝန်ထမ်းများရဲ့ ဖော်ရွေပျူငှာတဲ့ ဆက်ဆံရေး (cordial relations)၊ နည်းပညာသတင်းအချက်အလက်ဝေမျှခြင်း (sharing of data and information) နှင့် ရှေ့နောက်မညီဖြစ်မှု ရှိ/မရှိ (contradictory)၊

- သူတို့ရဲ့လုပ်ဆောင်ချက်ဟာ တကယ်ထိရောက်မှု ရှိ/မရှိ စတာတွေကို အမြန်ဆုံးသုံးသပ် ပေးစေလိုပါတယ်။
- အဓိကကတော့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများရဲ့ mapping of geographical work areas and technical areas ကို ပြုလုပ်စေလိုပါတယ်။
- ဆေးရုံများကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး အထူးကုဆေးရုံကြီးများ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ဆေးရုံကြီး များ တစ်ခုချင်းရဲ့ ကျန်းမာရေးလူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်အခြေအနေ၊ ထောက်ပံ့ပစ္စည်းများ အခြေအနေ၊ ဓါတ်ခွဲနှင့် ဓါတ်မှန်ဌာနများ တည်ဆောက်ပြုပြင်မှုအခြေအနေ၊ ဝန်ဆောင်မှုအခြေ အနေ စတာတွေရဲ့သုံးသပ်ချက်ကို ဘောင်တစ်ခု (framework) သတ်မှတ်ပြီး ပြုလုပ်စေချင်ပါ တယ်။
- အဲဒီမူဘောင်ကို ကုသရေးဦးစီးဌာနရုံးချုပ်မှ ဆေးရုံအုပ်ကြီး၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ကုသရေး ဦးစီးဌာနမှူးများနဲ့ဆွေးနွေးပြီးရေးဆွဲကာ စတင်ပြုလုပ်စေလိုပါတယ်။ ဒါမှသာ ဆေးရုံကြီးများ ရဲ့အခြေအနေမှန်ကိုသိနိုင်ပြီး ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ဘာများထပ်မံ ကူညီပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ရမယ် ဆိုတာကို သိနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။
- Hospital performance indicators များပြုစုပြီး စာရင်းဇယားများပါရှိတဲ့ ဆေးရုံနှစ်ပတ်လည် အစီရင်ခံစာကို ဆေးရုံတွေမှာရှိတာကိုတွေ့ရတဲ့အတွက် အထူးနှစ်ခြိုက်ပြီး အသိအမှတ်ပြုပါ တယ်။ ဒါပေမယ့် hospital performance indicators မှာ ဆေးရုံအမျိုးအစား (အရိုး၊ စိတ်၊ ကလေး၊ အမျိုးသမီး) ပေါ်မူတည်ပြီး ကွဲပြားတာရှိနိုင်ပါတယ်။ ကုသရေးဦးစီးဌာန(ရုံးချုပ်)မှ ပြန်လည် သုံးသပ်ပေးစေလိုပါတယ်။
- ဥပမာ- တစ်ခုပြောရရင် စိတ်ကျန်းမာရေးဆေးရုံ၌ သေဆုံးမှုညွှန်းကိန်းဟာ သိပ်အရေးမကြီးပါ။ ဒါပေမယ့် နှစ်အလိုက်လာရောက်ပြသတဲ့ ပြင်ပလူနာစာရင်းမှာ ထပ်နေတဲ့လူနာတွေကို ခွဲခြမ်း ပြီး တင်ပြရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဒါ့အပြင် ဆေးရုံနှစ်စဉ်အစီရင်ခံစာများကို ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်ရှိ ဘွဲ့လွန်သင်တန်း များမှာသုံးသပ်ပြီး ဘယ်လိုအသုံးဝင်ပုံကို ဆွေးနွေးစေချင်ပါတယ်။ ဒါမှသာ ဘွဲ့လွန်သင်တန်း များအောင်မြင်ပြီး အလုပ်ပြန်ဝင်လာမယ့်ပညာရှင်များအတွက် ဘာသာရပ်များကို ပီပြင်စွာသိရှိ မှာဖြစ်တဲ့အတွက် များစွာအကျိုးရှိမှာဖြစ်ပါတယ်။

- နိုင်ငံခြားမှ ဆေးကုသမှုများလာရောက်ရာမှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ဝန်ထမ်းတွေ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရာ ရောက်တယ်လို့ ယူဆပြီး အမြဲတမ်းလက်ခံအတည်ပြုပေးခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း သူတို့ လာရောက်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အထူးကုနှင့်လက်ထောက်ဆရာဝန်များရဲ့ အချိန်ဆုံးရှုံး သွားစေပြီး လူနာများခွဲစိတ်ရန်စောင့်ဆိုင်းချိန် ကြာမြင့်ရှည်လျားသွားတာကိုလည်း စဉ်းစား သင့်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့အဖွဲ့လာရောက်တာနဲ့ ဘယ်လောက်အကျိုးရှိနိုင်မယ် အစရှိတာ တွေကို သုံးသပ်ပြီးမှသာ ခွင့်ပြုပေးပါမယ်။
- ဒါ့အပြင် ဆေးကုမ္ပဏီများရဲ့ စီးပွားရေးအသင်းအဖွဲ့ရဲ့လူမှုရေးတာဝန်ယူမှုပုံစံ (Corporate Social Responsibility) နဲ့ ကျွန်တော်တို့ဆေးရုံမှ ဆရာဝန်တွေကို စွမ်းရည်မြှင့်အစည်းအဝေး များ၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများတက်ရောက်မှုကို အမြဲတမ်းထောက်ခံခွင့်ပြုပေးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလိုသွားရာမှာ ကိုယ့်အတွက် ဘယ်လောက်အကျိုးရှိမယ်၊ နိုင်ငံအတွက် ဘယ်လောက် အကျိုးရှိမယ်၊ ကိုယ့်လုပ်ငန်းတွေ ဘယ်လောက်ပျက်ပြားသွားနိုင်မယ်၊ လူနာများအတွက် ခွဲစိတ်ရန် စောင့်ဆိုင်းချိန် ဘယ်လောက်ကြာသွားနိုင်တယ်ဆိုတာတွေကို စဉ်းစားသင့်ပါတယ်။
- ဆေးရုံကြီးများမှာ ထူးခြားဖြစ်စဉ်၊ ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများပါက ဥပမာ- ဆုံဆိုနာ၊ ဂျပန် ဦးနှောက်ရောင်ရောဂါလူနာများရှိပါက သက်ဆိုင်ရာဆေးရုံအုပ်ကြီးများမှ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည် နယ်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှူးထံ ဖုန်းဖြင့်ချက်ချင်းအကြောင်းကြားစေလိုပါတယ်။ ဒါမှသာ လျှင်မြန် စွာ ကူးစက်ရောဂါပျံ့ပွားခြင်းဖြစ်ပွားမှုကို initial phase မှာ control လုပ်နိုင်ပြီး new case ထပ် မံဖြစ်ပွားမှုကို ဟန့်တားနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ နောက်မှသာစာဖြင့် အစီရင်ခံစာအကြောင်းကြားပါ။ ဒီအစီရင်ခံစာများကိုလည်း ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်၊ အခြေခံကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ် တွေမှာ သင်ကြားရေးအထောက်အကူပြုစာတမ်းများအဖြစ် အသုံးပြုစေလိုပါတယ်။ ဒါမှသာ သင်တန်းပြီးဆုံးပြီး အောင်မြင်လာတဲ့ ပညာရှင်တွေဟာ ရောဂါကူးစက်ပျံ့ပွားမှုကို နိုင်နင်းစွာ ထိန်းချုပ် ဟန့်တားနိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အခုထိ လုပ်ဆောင်ချက်တွေကို ဒုတိယပိုင်းအနေနဲ့ ဆက်လက်ပြောကြားပါမယ်။ ဒီအစည်းအဝေးကို ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အထူးအလေးထားတဲ့ အစည်းအဝေးဖြစ်ပါတယ်လို့ပြောကြားရင်း နိဂုံးချုပ်ပါတယ်။

အစည်းအဝေးတက်ရောက်သူများစာရင်း -

- ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ
- အမျိုးသားလွှတ်တော်၊ ကျန်းမာရေး၊ အားကစားနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ
- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအကြံပေးအဖွဲ့ Technical Advisory Group for Public Health Domain မှ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးပညာရှင်များ
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့် ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ
- တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူးများနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနမှူးများ
- ဗဟိုအဆင့်ဆေးရုံအုပ်ကြီးများ
- ဗဟိုမှ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးနှင့် ဦးစီးအရာရှိများ
- ဦးစီးဌာနများ၏လုပ်ငန်းများ ညှိနှိုင်းပေါင်းစပ်မှုပုံစံများအကြံပေးရေး *ad hoc* အဖွဲ့ငယ် (၄)ဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင်များ
- မြို့နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူးများနှင့် မြို့နယ်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှူး
- ရက်(၁၀၀)လုပ်ဆောင်ချက်သုံးသပ်ရေး ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ
- ပြည်သူ့အသံကို စုစည်းတင်ပြသည့်ပညာရှင်များ
- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဖောင်ဒေးရှင်းမှ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ
- အထူးဖိတ်ကြားထားသည့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးပညာရှင်များ

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ လက်ရေးမူမှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။)